

Dynamiek in Cyberveiligheid

De cursus bestaat uit drie sessies, ieder van 2,5 uur:

Sessie 1: Ontrafelen van dynamische complexiteit

In deze eerste sessie krijg je inzicht in basisbeginselen voor het analyseren van complex-dynamische vraagstukken, toegepast op cyberveiligheid. Vanuit deze basisbeginselen krijg je begrip over de werking van het cybersecurity-ecosysteem. Die beide competenties zijn bepalend om de juiste kostenanalyse, kostenmodel, forecast, investeringsanalyse en risico-inschatting te kunnen maken.

Sessie 2: Forecasting en financiële analyse

De complexe dynamiek in het ecosysteem, maakt het moeilijk voor financials om adequate kosten- en investeringsanalyses uit te voeren. Daarnaast geldt specifiek voor cyberveiligheid dat de al lang bekende en gangbare principes van kostentoe rekening vaak contra-intuïtief zijn, aangaande rationeel besluitvormend gedrag inzake cyberveiligheid.

Hoogste tijd voor een vernieuwende aanpak van de oorzaak-gevolg-analyses van kosten, maken van investeringsvoorstellen en het gebruiken van kostenmodelleren. Centraal bij die aanpak staat het denken vanuit het ecosysteem van cyberveiligheid door finance professionals. Juist de relevante positie van deze financial biedt mogelijkheden om over de grenzen van de organisatie te kijken ten gunste van dit denken in ecosystemen.

Sessie 3: Outliers en gamechangers

De structuur in het ecosysteem biedt bij samenloop van onwenselijke omstandigheden, de basis dat er 'gamechangers' kunnen optreden. Denk aan: te hoge werkdruk, geen of onvoldoende toezicht, verslonzen van de veiligheidsprotocollen, onvoldoende proceskennis- en uitvoering van medewerkers en management, onjuiste hardware- en softwareconfiguratie. Dit heeft schadelijke gevolgen voor de verdedigende organisatie. Vervolgens zijn die organisaties verrast en voelen zich overrompeld, terwijl structuur en randvoorwaarden voor dit kwetsbare gedrag reeds lang, bewust of onbewust, aanwezig zijn. Soms zijn kleine symptomen wel zichtbaar maar worden door de waan van de dag niet opgemerkt en zeker niet geplaatst in een context van mogelijk langere termijngevolgen.

Voor de finance professional is het vaak een vaktechnisch dilemma hoe om te gaan met mogelijke gamechangers en outliers bij de forecast, kosten- en investeringsanalyse. Vaak worden zij als 'uitzonderlijke situaties' gekwalificeerd. Dit hoeft niet altijd het geval te zijn, wel vergt het een andere wijze van denken. Dynamisch en systemisch analyseren dragen krachtig bij aan het vroegtijdig signaleren en evalueren van die gamechangers.